

دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات، در همایش "سلامت و زندگی" مطرح کرد:

افزایش ۱۳۵ درصدی مصرف دخانیات در دختران ۱۳ تا ۱۵ ساله

مسجدی با اشاره به نفوذ شرکت های بزرگ بین المللی دخانیات در بازار ایران اظهار قابل توجهی از تولید محصولات دخانی در کشور با مشارکت سرمایه گذاری خارجی و چندملیتی انجام می شود؛ شرکت هایی که از قدرت اقتصادی بالایی برخوردارند و منافع گسترده ای در توسعه بازار مصرف دخانیات دارند.

میزان مصرف دخانیات در میان دختران ۱۳ تا ۱۵ ساله نسبت به سال ۱۳۹۵ حدود ۱۳۵ درصد افزایش یافته است.

به گزارش تسنیم، محمدرضا مسجدی، دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات، در همایش «سلامت و زندگی» با اشاره به شعار روز جهانی بدون دخانیات اظهار کرد: شعار امسال سازمان جهانی بهداشت «مقابله با ترندهای صنعت دخانیات» است؛ صنعتی که با شیوه های مختلف تبلیغاتی، به ویژه جوانان و دختران را هدف قرار داده است. وی افزود: سالانه بیش از ۸ میلیون نفر در جهان بر اثر بیماری های ناشی از مصرف دخانیات جان خود را از دست می دهند و در ایران نیز این رقم به حدود ۶۰ هزار نفر در سال می رسد. این آمار نشان دهنده ابعاد گسترده خسارت های ناشی از مصرف دخانیات است.

دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات با اشاره به جایگاه ویژه کنترل دخانیات در نظام سلامت جهانی گفت: تنها معاهده بین المللی حوزه سلامت که در چارچوب سازمان جهانی بهداشت به تصویب رسیده، «کنوانسیون کنترل دخانیات» است که تاکنون ۱۸۳ کشور به آن پیوسته اند. این معاهده کشورهای عضو را به اجرای سیاست های مشخصی برای کاهش مصرف دخانیات ملزم می کند.

مسجدی ادامه داد: رصد و پایش مستمر تولید، عرضه و مصرف دخانیات، حمایت از افراد برای ترک مصرف، ممنوعیت تبلیغات و افزایش مالیات بر محصولات دخانی از مهم ترین محورهای این کنوانسیون به شمار می رود. وی با تأکید بر ضرورت تبدیل مراکز درمانی به محیط های عاری از دخانیات اظهار کرد: نخستین گام در مقابله با مصرف دخانیات آن است که کارکنان و مراجعان مراکز درمانی در ایجاد محیطی بدون دخانیات مشارکت کنند. این مراکز فرصت مناسبی برای آموزش و آگاه سازی مردم درباره خطرات مصرف دخانیات هستند. دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات همچنین از تداوم تبلیغات غیرمستقیم دخانیات در برخی فیلم ها و سریال ها انتقاد کرد و گفت: نمایش مصرف دخانیات توسط بازیگران، به ویژه در میان جوانان، نوعی تبلیغ پنهان محسوب می شود که می تواند به افزایش گرایش به مصرف این محصولات منجر شود. وی خاطرنشان کرد: ایران در برخی شاخص های کنترل دخانیات پیشرفت های مناسبی داشته است، اما در حوزه ممنوعیت تبلیغات و همچنین اعمال مالیات مؤثر بر محصولات دخانی همچنان با چالش هایی روبه رو است که نیازمند توجه بیشتر سیاست گذاران و دستگاه های اجرایی است.

۲۰ تا ۲۴ درصد جمعیت کشور درگیر دخانیات هستند

مسجدی با اشاره به جایگاه ایران در حوزه قانون گذاری کنترل دخانیات اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران از جمله کشورهای پیشرو در تصویب قوانین مقابله با دخانیات به شمار می رود و قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات از جمله قوانین شاخص در این حوزه است؛ به گونه ای که برخی کشورها از جمله اندونزی خواستار ترجمه و استفاده از این قانون به عنوان الگو شدند. وی افزود: بر اساس این قانون، هرگونه تبلیغ مستقیم و غیرمستقیم محصولات دخانی ممنوع است. با این حال، صنعت دخانیات همواره با استفاده از روش های

مسجدی با اشاره به جایگاه ایران در حوزه قانون گذاری کنترل دخانیات اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران از جمله کشورهای پیشرو در تصویب قوانین مقابله با دخانیات به شمار می رود و قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات از جمله قوانین شاخص در این حوزه است؛ به گونه ای که برخی کشورها از جمله اندونزی خواستار ترجمه و استفاده از این قانون به عنوان الگو شده اند.

با این حال، اولویت اصلی سیاست گذاران باید حفظ سلامت مردم باشد و درآمدهای حاصل از مالیات دخانیات نیز می تواند در مسیر توسعه خدمات سلامت و پیشگیری از بیماری ها هزینه شود. وی تأکید کرد: اگر قوانین موجود در حوزه کنترل دخانیات به درستی اجرا شود و سیاست های مالیاتی مؤثرتر در این حوزه به کار گرفته شود، می توان گام مهمی در کاهش مصرف دخانیات و پیشگیری از بیماری های ناشی از آن برداشت.

مشکل کنترل دخانیات در ایران کمبود قانون نیست

مسجدی با اشاره به نفوذ شرکت های بزرگ بین المللی دخانیات در بازار ایران اظهار کرد: بخش قابل توجهی از تولید محصولات دخانی در کشور با مشارکت با سرمایه گذاری شرکت های خارجی و چندملیتی انجام می شود؛ شرکت هایی که از قدرت اقتصادی بالایی برخوردارند و منافع گسترده ای در توسعه بازار مصرف دخانیات دارند.

وی افزود: صنعت دخانیات از سودآورترین صنایع جهان به شمار می رود و به همین دلیل مقابله با آن نیازمند عزم جدی دستگاه های اجرایی، فرهنگی و آموزشی است. در عین حال، بسیاری از مواد و افزودنی های به کاررفته در محصولات دخانی آثار زیان بار و خطرناکی برای سلامت انسان دارند که ضرورت تشدید اقدامات کنترلی را دوچندان می کند.

دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات با اشاره به تدوین اسناد بالادستی در حوزه کنترل دخانیات گفت: طی بیش از دو سال کار کارشناسی در شورای عالی انقلاب فرهنگی، پنج بسته سیاستی و اجرایی در حوزه آموزش، فرهنگ سازی، تبلیغات، اماکن عمومی و پیشگیری از مصرف دخانیات تدوین و در نهایت در شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید. وی تأکید کرد: از نظر قوانین و اسناد بالادستی، ایران در زمره کشورهای دارای مقررات پیشرفته در حوزه کنترل دخانیات قرار دارد و مشکل اصلی، کمبود قانون نیست؛ بلکه اجرای کامل و مؤثر این قوانین و نظارت بر حسن اجرای آن ها است. مسجدی ادامه داد: با وجود این ظرفیت های قانونی، همچنان استعمال دخانیات در بسیاری از فضاهای عمومی مشاهده می شود و لازم است برنامه های فرهنگی و آموزشی با جدیت بیشتری دنبال شود. مدارس، دانشگاه ها، مراکز بهداشتی و درمانی و سایر نهادهای آموزشی باید به کانون های اصلی آموزش و پیشگیری از مصرف دخانیات تبدیل شوند. وی با اشاره به برخی طرح های ارجاشده در حوزه آموزش دانش آموزان خاطرنشان کرد: تجربه های گذشته نشان داده است که آموزش مستمر از سنین پایین می تواند در کاهش گرایش به مصرف دخانیات مؤثر باشد. از این رو توسعه برنامه های آموزشی در مدارس و دانشگاه ها باید به عنوان یکی از اولویت های اصلی نظام سلامت و آموزش کشور مورد توجه قرار گیرد. دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات در پایان ابراز امیدواری کرد با همکاری وزارت بهداشت، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم و سایر دستگاه های مسئول، برنامه های جامع پیشگیری و کنترل مصرف دخانیات در سراسر کشور توسعه یافته و زمینه کاهش مصرف این محصولات در سال های آینده فراهم شود.

جدید و افزودن طعم ها و مواد مختلف به محصولات خود تلاش می کند مصرف کنندگان جدید، به ویژه نوجوانان و جوانان را جذب کند. دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات با ابراز نگرانی از روند مصرف دخانیات در کشور گفت: در حال حاضر حدود ۲۰ تا ۲۴ درصد جمعیت کشور به نوعی مصرف کننده دخانیات هستند. اگرچه میزان مصرف در میان زنان همچنان پایین تر از مردان است، اما روند افزایش مصرف در میان دختران نوجوان نگران کننده است. وی ادامه داد: بررسی ها نشان می دهد میزان مصرف دخانیات در میان دختران ۱۳ تا ۱۵ ساله نسبت به سال ۱۳۹۵ حدود ۱۳۵ درصد افزایش یافته است؛ موضوعی که نشان می دهد صنعت دخانیات با هدف جذب نسل جدید مصرف کنندگان فعالیت می کند. مسجدی با تأکید بر ارتباط مستقیم دخانیات با بیماری های غیرواگیر و سرطان تصریح کرد: مصرف دخانیات یکی از مهم ترین عوامل خطر ابتلا به سرطان است و دست کم در بروز ۳۵ تا ۴۰ نوع سرطان نقش دارد. همچنین حدود ۵۱ درصد عوامل خطر مرتبط با برخی سرطان ها به مصرف دخانیات بازمی گردد. وی خاطرنشان کرد: پیش بینی می شود تعداد مبتلایان جدید به سرطان در کشور امسال به حدود ۱۸۴ هزار نفر برسد و این رقم در سال های آینده افزایش یابد. در حالی که بخش قابل توجهی از این موارد با کنترل مصرف دخانیات قابل پیشگیری است، ضروری است اقدامات فرهنگی، آموزشی و نظارتی برای کاهش مصرف این محصولات با جدیت بیشتری دنبال شود.

مالیات دخانیات در ایران کمتر از ۳۰ درصد است

مسجدی با تأکید بر نقش افزایش قیمت و مالیات در کاهش مصرف دخانیات اظهار کرد: تجربه جهانی نشان داده است که یکی از مؤثرترین راهکارها برای کنترل مصرف دخانیات، افزایش قیمت محصولات دخانی از طریق مالیات است. بر اساس ماده ۸ قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات مصوب سال ۱۳۸۵، دولت مکلف شده است هر سال بخشی از قیمت محصولات دخانی را از طریق مالیات افزایش دهد. وی افزود: با وجود این تکلیف قانونی، میزان مالیات دخانیات در ایران همچنان فاصله زیادی با استانداردهای جهانی دارد. در حالی که سازمان جهانی بهداشت توصیه می کند حداقل ۷۵ درصد قیمت محصولات دخانی از محل مالیات تأمین شود، این رقم در ایران کمتر از ۳۰ درصد است. دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ادامه داد: بسیاری از کشورهای منطقه در این زمینه عملکرد بهتری دارند؛ به طوری که مالیات دخانیات در ترکیه حدود ۷۶ درصد، در اردن بیش از ۸۰ درصد و در برخی کشورهای دیگر منطقه نیز به مراتب بالاتر از ایران است. وی با انتقاد از برخی استدلال ها درباره افزایش مالیات دخانیات گفت: گاهی ادعا می شود افزایش مالیات موجب رشد قاچاق می شود، اما آمارهای بین المللی نشان می دهد تنها بین ۵ تا ۱۰ درصد سیگار مصرفی جهان از طریق قاچاق تأمین می شود و بخش عمده بازار دخانیات در اختیار شرکت های بزرگ و رسمی این صنعت قرار دارد. مسجدی خاطرنشان کرد: صنعت دخانیات یکی از سودآورترین صنایع جهان است و همواره تلاش می کند در برابر سیاست های محدودکننده مقاومت کند.